čís. 2 tr. z., že náleží k deliktům, k jichž promlčení se zpravidla nevyžaduje, aby byla splněna podmínka § 531, písm. b) tr. z. (rozh. čís. 2198, 2523 Sb. n. s.). Povaha tohoto přečinu kotví v platební neschopnosti, skutková podstata jeho vyžaduje po stránce subjektivní nedbalost s účinkem poškození věřitelů a platí zde zásada, že nemá býti porušena stejnoměrnost uspokojení věřitelů v případě, že dlužník je neschopen platiti ve smyslu řečeného místa zákona. Proto tu ani zákon, ani povaha věci nepřipouští, aby použitím ustanovení § 531, písm. b) tr. z. bylo žádáno na pachateli, aby nahradil škodu v promlčecí lhůtě, což by zpravidla předpokládalo, aby uspokojil věřitele zase porušením zásady stejnoměrného uspokojení věřitelů ve smyslu předpisů o vyrovnacím neb úpadkovém řízení. Výjimečné okolnosti, jež by snad dovolovaly obžalovanému, aby nahradil — a to všem věřitelům stejnoměrně — škodu činem způsobenou z majetku, jímž může volně disponovati, nebyly tvrzeny.

Zda jest splněna třetí podmínka (§ 531, písm. c) tr. z.), podle níž se vyžaduje, aby se pachatel ve lhůtě promlčecí nedopustil soudně trestného činu, nelze zrušovacímu soudu rozhodnouti. Nestačí tu jen výpis z rejstříku trestů, nýbrž bude třeba, aby bylo ještě jiným vhodným způsobem zjištěno, zda obžalovaný nespáchal v promlčecí lhůtě soudně trestný čin.

Čís. 6106.

K § 5 tr. zák.

Návod předpokládá vždy úmyslné působení na vůli přímého pachatele, v němž má tak býti vzbuzeno rozhodnutí spáchati určitý trestný čin.

Kdo pachateli bez dorozumění s ním opatří jen příležitost k spáchání deliktu, může se dopustiti spoluviny ve formě pomoci, směřoval-li jeho úmysl k podporování pachatele, ale nedopouští se návodu k trestnému činu.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1938, Zm II 552/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli uznáni vinnými obžalovaná A. zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. z. a obžalovaný B. zločinem spoluviny na podvodu podle §§ 5, 197, 199 a) tr. z.

Z důvodů:

Co se týče hmotněprávního zmatku podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., nutno v souladu se zmateční stížností označiti za právně pochybený názor nalézacího soudu, že stěžovatel již tím, že vedl svou manželku jako svědkyni o nepravdivé okolnosti, dal ve smyslu § 5 tr. z. úmyslně podnět ke spáchání trestného činu (zločinu podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. z.). Touto činností byl by stěžovatel sice třebas úmyslně manželce umožnil vydání křivého svědectví, pokud se týče byl by jí k tomu poskytl příležitost, leč v tom se ještě nevyčerpává pojem návodu po rozumu § 5 tr. z.

Prostředky návodu (»rozkaz, radu, poučení, pochvalu«) uvádí sice § 5 tr. z. jen příkladmo a lze návod spáchati i jinými prostředky, na př. nabízením odměny nebo sázky, vyhrožováním, prosbami, ba zrazováním na oko v úmyslu k činu vyprovokovati (Miřička, Trestní právo hmotné, str. 94, Altmann, Komentář, I, str. 62), ale přece poukazují vypočtené tam prostředky návodu jakož i ostatně sám pojem návodu k tomu, že tato forma spoluviny vždy předpokládá úmyslné působení na vůli přímého pachatele, v němž má býti tímto působením vzbuzeno rozhodnutí spáchati určitý trestný čin (srovn. rozh. čís. 3065, 3376, 3464 Sb. n. s.). Po stránce objektivní nestačí tedy pro pojem návodu pouhá příčinná souvislost mezi jakoukoli činností domnělého návodce a činem hlavního pachatele, kterážto souvislost by byla ovšem dána i tam, kde přímý pachatel jen užije ke spáchání činu příležitosti domnělým návodcem utvořené, nýbrž je třeba příčinné souvislosti mezi spácháním činu jakožto výsledkem a působením návodce na vůli hlavního pachatele jakožto příčinou. Kdo hlavnímu pachateli bez dorozumění s ním jen opatří příležitost ke spáchání deliktu, může se po případě dopustiti spoluviny ve formě pomoci, směřoval-li jeho úmysl k podporování pachatele (Miřička, Trestní právo hmotné, str. 95), leč nikoli návodu.

Než přes to není stěžovatel uvedeným nesprávným názorem rozsudku zkrácen, neboť rozsudek zjišťuje mimo to výslovně, že stěžovatel manželce blíže vysvětloval, co má jako svědkyně uvésti, a že ji v tomto směru instruoval a poučil. Popírajíc tato zjištění, neprovádí zmateční stížnost hmotněprávní zmatek po zákonu (§ 288, odst. 2, čís. 3 tr. ř.) a brojí jen nedovoleně proti volnému hodnocení důkazů nalézacím soudem jediné k tomu povolaným (§ 258, odst. 2 tr. ř.).

Čís. 6107.

Ustanovenia § 562 tr. p. majú účel výhradne procesný a nevzťahujú sa na užitie hmotného trestného práva.

Zhotovil-li vinník na území práva bývalého uhorského letáky bez predpísaného označenia miesta tlače a vlastníka tlačiarne, dopravil ich prez krajinskú hranicu a odovzdal potom poštovej doprave na území práva bývalého rakúskeho, bol trestný čin (prečin podľa § 24, čís. 3 zák. čl. XIV:1914) dokonaný teprv na území tohoto práva a treba ho tedy posudzovať podľa hmotného práva platného v tejto oblasti.

Ku skutkovej podstate prestupku podľa § 26, odst. 1 zák. čl. XIV: 1914 sa nevyžaduje, aby tlačivo bolo rozširované.

(Rozh. zo dňa 21. januára 1938, Zm III 504/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre prečin podľa § 24, čís. 3 zák. o tlači atď. následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného z úradnej povinnosti na základe dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p. zrušil rozsudky oboch nižších súdov, pokiaľ trestný čin ob-